

snittet end dem, som fandtes, da man gav den nye Valgkredsordning i 1849 og senere i 1866, og at man altsaa meget vel kunde fastsaa, at der ikke var Anledning til at gøre nogen Forandring for disse 90 pCt. af Valgkredse, men lade det bero ved det nuværende og kun foretage Forandring for de andre 10 pCt.s Bedkommende, hvor en Forandring synes uundgaelig nødvendig, dersom man vil være i Overensstemmelse med Grundlovens Bestemmelse og Grundlovens Aand, som aabenbart er den, at Valgkredse skulle være saavidt muligt nogenlunde lige store og nærme sig til det fastsatte Gennemsnitsantal af Beboere. Jeg vilde derfor meget ønske, at der var fremkommen fra Mindretallets Side et Forslag, som gik i den Retning. Jeg vilde ønske, at der var stillet ikke et Endringsforslag, der ikke kunde komme til Afstemning under denne Forhandling, men et selvstændigt Forslag. Man kunde da holde det andet Spørgsmaal frit og kun faa en Afgørelse af Spørgsmaalet om Valgkredsenes Antal og Omlægning eller Ikke-Omlægning. Jeg tror da, at man i saa Tilfælde tillige burde tilføje en Bestemmelse, hvorved man for Fremtiden kom ud over alle Spørgsmaal om Omlægning, ved at fastsætte en vis Størrelse, ikke blot som Norm men som Maksimumsgrense saaledes, at enhver Kreds, der gaar ud over denne, skulde deles. Derved var man ude over alle Spørgsmaal om Omlægning, og inde paa en Halvering af de store Kredse. Der er kun et eneste Punkt, hvor man fra alle Sider synes at være enig under den forøvrigt store Uenighed, og det er det lille Punkt at slagte min Valgkreds; derom ere baade Mindretal og Flertal enige. Dette forekommer mig saa meget mere behynderligt, som det er en af de allermindste Kredse, og det ikke i Øjeblikket er den mindste Kreds i Landet, og der altsaa formentlig egentlig kun kunde blive Spørgsmaal om at give den et Tillæg, hvorved den kunde komme op i Højde med andre Kredse, medens der dog er mindre Grund ved den end ved andre Kredse til at foretage en Deling. Det kunde nu ganske vist være mig personlig ligegyldig, om dette skete, det vil kun løse mig fra enhver mulig Forpligtelse lige over for Vælgerne til at søge Genvalg og stille mig ganske frit, men jeg tror dog at maatte paatale det for mine Vælgeres Skyld. Jeg tror, at naar man vilde rette det Spørgsmaal til hver enkelt Valgkreds i Landet, som næstes omlagt, om den ønsker en saadan Omlægning, vilde de allesammen svare nej, og jeg er ganske overbevist om, at min Kreds vilde svare bestemt nej, naar man spurgte den, om den ønskede at blive delt saaledes, at der slet ikke

blev noget tilbage af den, men at den gik helt op i andre Kredse og oven i Købet i saa smaa Fraktioner, at den ikke kunde øve nogen ledende eller bestemmende Indflydelse i nogen af dem. Jeg ser mig derfor ikke i Stand til at stemme for noget af disse Forslag, og jeg gør det med saa meget lettere Sind, som jeg overhovedet finder hele den foreslaaede Ordning højst uheldig.

P. Holm: Det forekommer mig, at Forhandlingen om dette Lovforslag næsten er bedrøvelig, om jeg maa udtrykke mig saaledes, og jeg skal sige, hvorfor jeg mener det. Nu har man jo i en Række af Aar været vant til fra alle Sider at høre Tale om Kærlighed til Grundloven og dens Bestemmelser, navnlig dem deraf, der give Menigmand Rettigheder, og det har sandelig ikke lydt mindst høstlydt fra det Parti, som er Mindretal i dette Udvalg. Overhovedet hver Gang vi i de senere Aar ere komne til politiske Forhandlinger i denne Sal eller uden for den med de Herrer, har man bestandig hørt om deres Kærlighed til Grundloven, deres rette Forstaaelse af Grundloven, deres ærlige Vilje til at hævede Grundlovens klare Bestemmelser om Folkets Ret her i Landet. Man har aldrig nogen Sinde kunnet faa dem til at indrømme, at de ikke vilde være med til at værne om Valgretten, end mindre til at sige, at de vilde være med til at bestyre Valgretten for Befolkningen. Naar man saa da endelig er naaet saa vidt, som man nu er, at dette Partis egen Minister forelægger her for Tinget efter Opfordring fra Oppositionen et Lovforslag, som fuldt ud stemmer med Grundlovens klare og utvetydige Principper, saaledes som det er anerkendt fra alle Sider, idet Ministeren har erkendt det for sin Pligt at opfylde Grundlovens klare Bestemmelser, og dette sker, efter at den Tid er kommen, som Højre tidligere har forlangt, nemlig at Folketællingen skulde være oplyst i 1890, naar Ministeren saa forelægger et saadant Forslag om en Omlægning af Valgkredse i Henhold til Grundlovens § 32 og gør det fuldstændig loyalt, hvem kan saa tænke sig, at dette grundlovstro Parti, som har fulgt dette Ministerium i tykt og tyndt, dette Parti, som Dag ud og Dag ind prædiker om sin Grundlovskærlighed og Grundlovstroskab, om sin eneste rette Forstaaelse af Grundloven her i Landet, og om hvorledes det vil værne Grundloven til dens hederste Konsekvenser, staar op og siger: Ja, det er ganske vist Grundlovens klare og rene Bestemmelser; men dette kan ikke gaa an, det vil jo være en Oppløsning, en Oprivning af